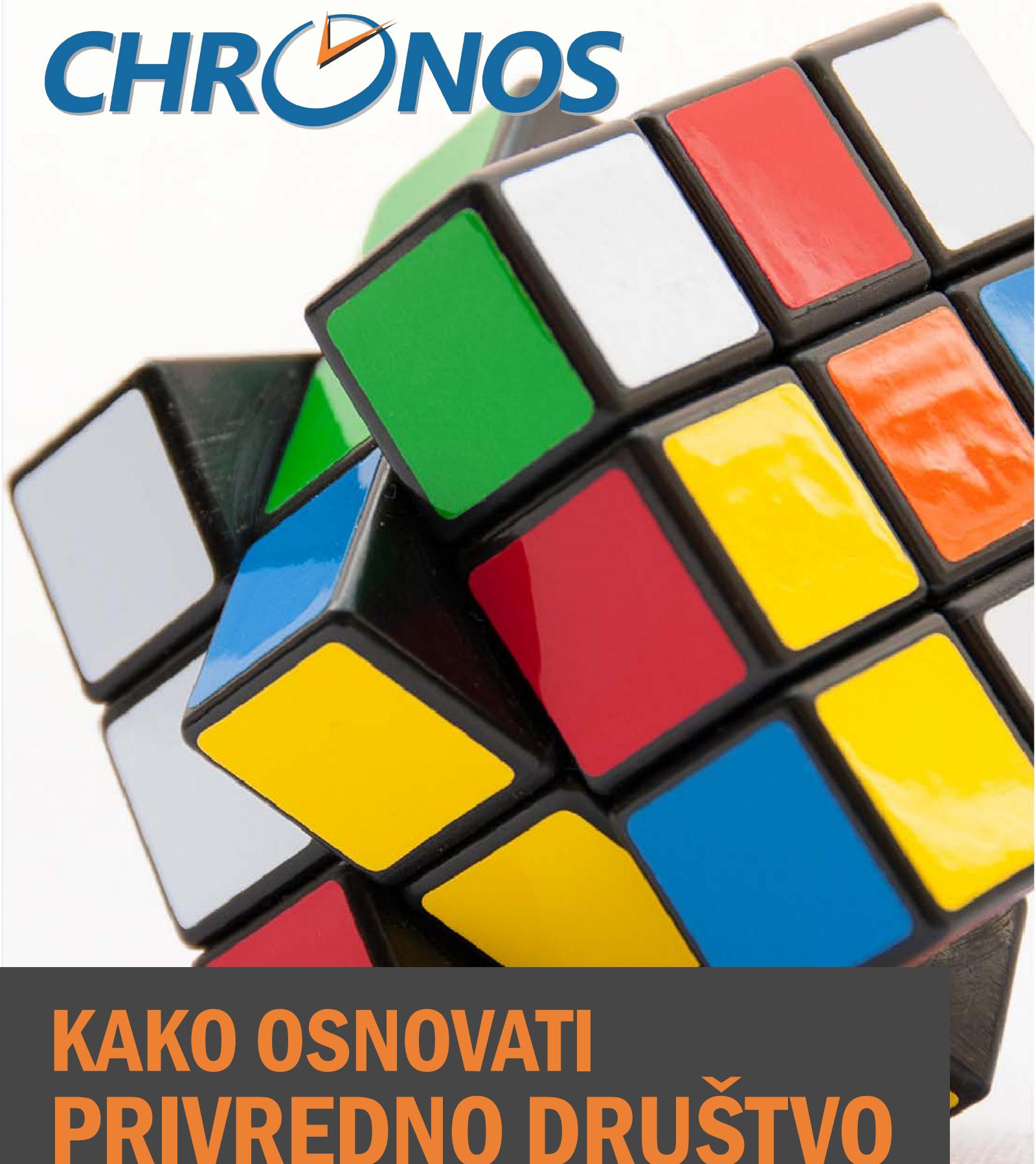

CHRONOS

KAKO OSNOVATI PRIVREDNO DRUŠTVO

Impressum

E-book je besplatni edukativni materijal namijenjen pretplatnicima portala chronos.ba. Izdaje se isključivo u elektronskoj formi i dio je edukativnog segmenta portala.

Stavovi i mišljenja autora izneseni u ovoj publikaciji ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja nadležnih državnih, entitetskih i kantonalnih organa i institucija.

Izdavač

CHRONOS doo
Branilaca Bosne 2A
Zenica
Bosna i Hercegovina
www.chronos.ba
T +387 32 442 750
F +387 32 202 581

Naslov publikacije

E-book "Kako osnovati privredno društvo"

Autorica:

Sanela Agačević

Urednica

Sanela Agačević

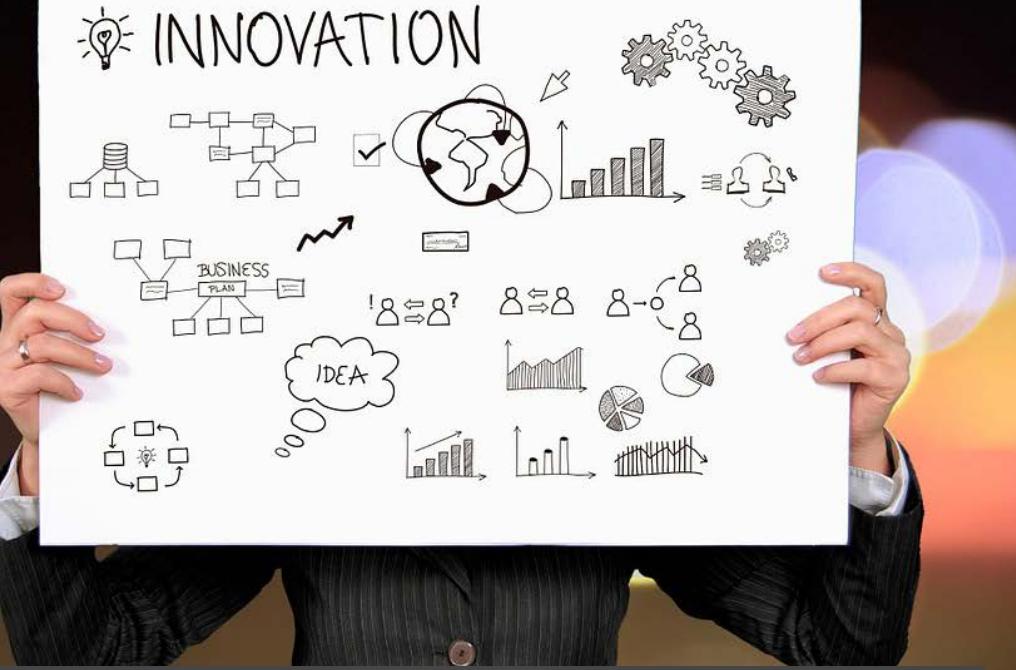
Grafički dizajn

Hana Kazazović

Fotografije preuzete sa
www.freedigitalphotos.net
i pixabay.com

Mjesto i godina izdavanja

Zenica, juni 2014.

KAKO OSNOVATI PRIVREDNO DRUŠTVO

U odnosu na obrt, samostalnog poduzetnika ili „malu radnju“, osnivanje i poslovanje privrednog društva je daleko kompleksnije. Zbog toga se za svaki početak savjetuje osnivanje obrta, jer je jednostavnije „izaći“ iz biznisa u odnosu na slučaj ako taj isti biznis pokrenemo kao privredno društvo.

U BiH postoje dva entetska Zakona o privrednim društvima:

- Zakon o gospodarskim društvima (“Službene novine FBiH”, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03 68/05 , 91/07, 84/08, 88/08, 07/09 i 63/10) i
- Zakon o privrednim društvima (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 127/08, 58/09 i 100/11)

Oba Zakona su u značajnoj mjeri usaglašena, a u osnovi privredna društva se dijele na društva lica i društva kapitala.

Za društva lica su karakteristična personalna svojstva, poznanstvo i međusobno povjerenje članova društva, pa je zbog toga uveden princip neograničene, lične, solidarne i neposredne odgovornosti članova za obaveze društva.

Ova društva odgovaraju za svoje obaveze **cjelokupnom svojom imovinom**, ali i njihovi članovi odgovaraju neograničeno solidarno za obaveze društva ne samo unesenom imovinom, već i **vlastitom, neunesenom imovinom**. Zbog toga se, između ostalog, ovaj tip društava veoma rijetko registruje u BiH. Društva lica su društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću (d.n.o.) i komanditno društvo (k.d.).

Društva kapitala su takvi privredni subjekti gdje je odlučujući kapital a ne lična svojstva osnivača. Kod ovih društava imovina društava je odvojena od imovine članova. Za svoje obaveze prema trećim licima društva kapitala neposredno odgovaraju cjelokupnom svojom imovinom, prema tome članovi društva ne mogu odgovarati niti biti tuženi za obaveze društva, **već snose poslovni rizik i to samo do iznosa unešenog udijela**.

Društva kapitala su dioničko društvo ili akcionarsko društvo (d.d.) i društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.)

KOJI JE PRVI KORAK U OSNIVANJU PRIVREDNOG DRUŠTVA?

Prvi korak je izrada osnivačkog akta. Društvo sa ograničenom odgovornošću osniva se Ugovorom u pismenoj formi koji zaključuju osnivači. Kada d.o.o. osniva samo jedan osnivač, osnivački akt je Odluka o osnivanju. Odluka ili Ugovor o osnivanju je potrebno da bude notarski obrađena.

ŠTA JE SA OSNIVAČKIM KAPITALOM?

Osnivački kapital za Društva sa ograničenom odgovornošću (kao jednim od najčešćih oblika) u najmanjem iznosu je 1.000,00 KM. Ukoliko se d.o.o. osniva sa više osnivača, onda vrijednost pojedinačnog uloga ne može biti manja od 100 KM.

Osnovni kapital se uplaćuje na prelazni račun jedne od poslovnih banaka u BiH u toku registracije, a uplata osnovnog kapitala jeste uvjet za registraciju osnivanja kod nadležnog suda, odnosno u Registar pravnih osoba. Kada se završi postupak osnivanja, poslovna banka na zahtjev ovlaštenog lica d.o.o. vrši prenos osnovačkog kapitala na prethodno otvoreni transakcijski račun.

Kapital se može unijeti u novcu, stvarima i

pravima. Ulozi u stvarima i pravima moraju biti u cijelosti uneseni u društvo do dana podnošenja prijave za upis osnivanja društva u registar društava, tako da društvo može njima trajno i slobodno raspolagati.

Ono što je česta dilema u praksi odnosi se na raspolaganje osnivačkim kapitalom. Čim se novac / osnivački kapital prenese na transakcijski račun sa njim se može slobodno raspolagati: plaćati obaveze, vršiti nabavka sredstava, podići ga kao materijalni trošak za potrebe blagajničkog poslovanja, ... Znači – slobodno raspolaganje novčanim sredstvima.

Sa druge strane, dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.

Otvorena dionička društva su društva čije su dionice izdane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija:

- 1) da se radi o bankama ili društvima za osiguranje, ili
- 2) da imaju temeljni kapital najmanje u iznosu od 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.

ŠTA U SLUČAJU KADA STRANAC OSNIVA PRIVREDNO DRUŠTVO?

Vrši se odgovarajući postupak pred nadležnim ministarstvom - Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Suglasnost na osnivački akt Društva čiji su osnivači stranci, Ministarsvo izdaje u formi Rješenja pod uvjetom da je akt u skladu sa Zakonom o politici direktnih stranih ulaganja u BiH i ostalim važećim propisima u oblasti stranih ulaganja.

FUNKCIJA DIREKTORA?

Kad je u pitanju funkcija direktora u d.o.o., bitno je znati da (po aktualnim propisima) direktor ne mora biti socijalno / zdravstveno osiguran, osoba koja je registrirana kao direktor u jednom Društvu može obavljati bilo koju funkciju i u nekom drugom društvu. Direktor može biti stranac (nakon registracije Društva, direktor mora pribaviti radnu dozvolu, a istu ne može pribaviti bez prijavljenog boravišta u BiH).

KORACI ZA REGISTRACIJU PRIVREDNOG DRUŠTVA

KORAK 1. - Priprema i sastavljanje osnivačkog akta (opisano u gornjem tekstu, sadržaj Odluke o osnivanju). **Notarska obrada osnivačkog akta košta cca 400 – 450 KM.**

KORAK 2. - Uplata osnivačkog uloga na prelazni račun kod banke po odabiru osnivača. Osnivački ulog se ne može tretirati kao trošak, pa stoga ne navodim iznos.

KORAK 3. - Registracija kod Općinskog suda. Potrebni dokumenti: - zahtjev za registraciju (komplet obrazaca se može naći na sudu); - osnivački akt;

- dokaz o uplati osnovnog kapitala na privremeni račun u banci;
- dokaz o uplati sudske takse i potvrda o uplati takse za objavljivanje oglasa o osnivanju kompanije u Službenim novinama FBiH, odnosno Službenom glasniku RS;
- potvrda iz poreske uprave o nepostojanju duga;
- ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje kompanije u unutrašnjem i vanjskom prometu - potpis se ovjerava od strane notara;

- izjava direktora o prihvatanju dužnosti;
- ovjerena kopija pasoša osnivača kompanije (ili dokaz o registraciji kompanije u matičnoj zemlji).

Sud je po službenoj dužnosti obavezan dostaviti informacije o registraciji stranog ulaganja Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH koje vodi Registar stranih ulaganja i čija potvrda može biti potrebna u slučaju traženja carinske povlastice na uvoz opreme.

KORAK 4. - Izrada pečata.

Uz zahtjev za izradu pečata privrednog društva mora se priložiti i kopija rješenja o upisu društva u sudske registar. Minimalan sadržaj pečata je naziv i sjedište kompanije. Izrada pečata se vrši u ovlaštenim pečatoreznicama. Troškovi izrade pečata se kreću od 30 do 50 KM, ovisno o sadržaju i veličini pečata.

KORAK 5. – Podnošenje zahtjeva u Poreznu upravu za dobijanje identifikacionog broja i Obavještenja o razvrstavanju na šifru djelatnosti. troškovi kopiranja i ovjere dokumentacije cca 30 KM.

KORAK 6. – Prijava u sistem PDV-a.

Po dobivanju identifikacionog broja, Društvo se može upisati u Registar obveznika indirektnih poreza, ukoliko planira ostvariti godišnji oporeziv promet veći od 50.000 KM. **Trošak prijave u sistem PDV-a, administrativna taksa + kopiranje i ovjera dokumentacije je cca 50 KM.**

KORAK 7. - Otvaranje transakcijskog računa.

Za otvaranje transakcijskog računa u poslovnoj banci potrebno je priložiti ovjerene kopije sljedećih dokumenata:

- rješenje o upisu u sudski registar (ne starije od 6 mjeseci);
- rješenje o identifikacionom broju;
- potvrdu o matičnom i carinskom broju (samo za društva čija djelatnost obuhvata vanjskotrgovinsko poslovanje);
- identifikacioni dokument za osobe koje treba da dobiju punomoć za žiro račun koji se otvara; - ovjeren potpis ovlaštenih osoba za platni promet.

Troškovi kopiranja i ovjere dokumentacije cca 30 KM.

KORAK 8. - Prijavljivanje društva i zaposlenih u poresku upravu.

Za prijavu društva u nadležnoj poreskoj upravi potrebni sljedeći dokumenti (original ili ovjerena kopija):

- rješenje o upisu u sudski registar;
- potvrda o matičnom/identifikacionom broju;
- popunjeno obrazac za prijavu društva.

Nema troškova.

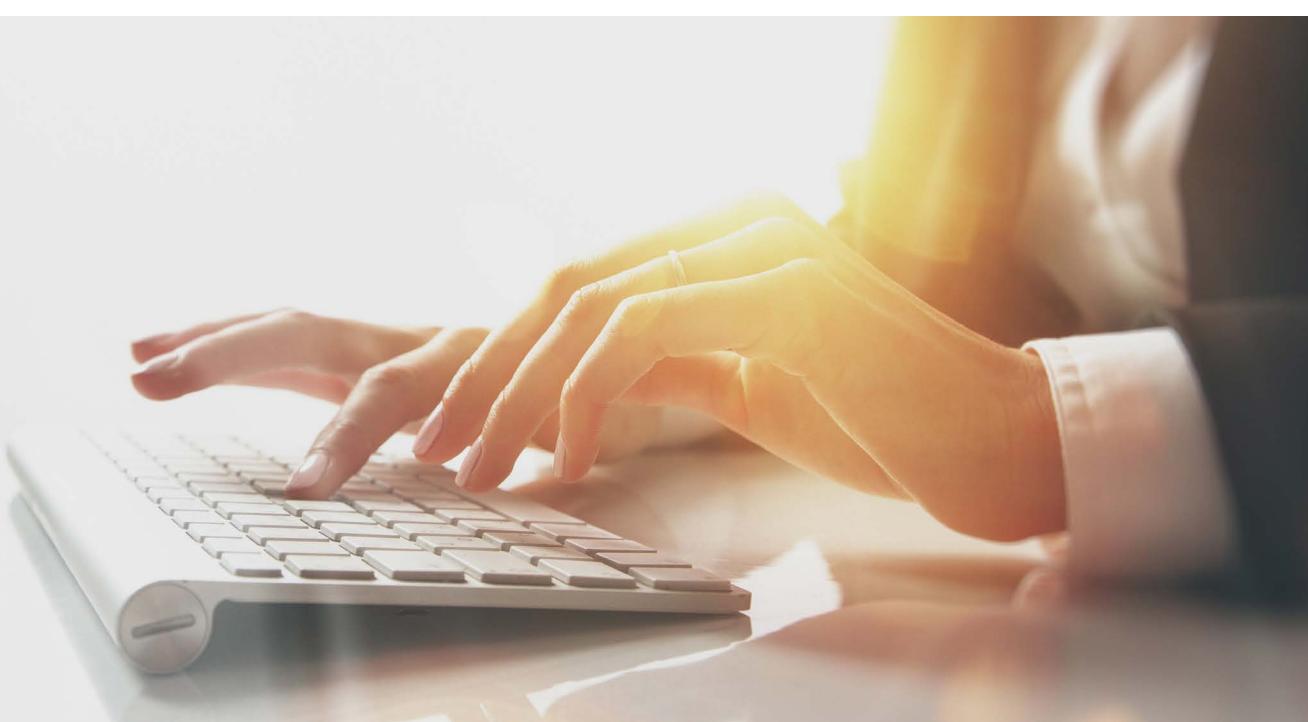
KORAK 9. – Podnošenje zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju. Trošak fiskalizacije cca 700 KM (sa fiskalnim uređajem).

KORAK 10. - Podnošenje izjave o ispunjavanju tehničkih uvjeta za početak obavljanja djelatnosti (odnosi se na poslovni prostor) nadležnom općinskom ili kantonalnom organu (u zavisnosti od djelatnosti).

Nema troškova.

KORAK 11. - Početak poslovanja.

Sudska taksa koja se plaća prilikom osnivanja privrednog društva nije jedinstvena na nivou entiteta i de nisana je na općinskom nivou. Može se kretati od 200 - 400 KM + kopije i ovjere dokumenata cca 100 KM

Želite osnovati obrt ili preuzeće?

Kako početi biznis?

Ova edukacija je besplatna. Cilj je dati osnovne smjernice o koracima za registraciju samostalne radnje, karakteristikama i razlikama u poslovanju samostalnog poduzetnika i privrednog društva, troškovima osnivanja, (ne)postojanju obaveze fiskalizacije, vođenju poslovnih knjiga, ulozi računovođe i knjigovođe, postojanju razlika između obrta, trgovine i ugostiteljstva, paušalcima, koracima za registraciju privrednog društva, osnovnim karakteristikama poslovanja privrednog društva, osnovnim karakteristikama poreznog sistema

Želite naučiti prve korake u knjigovodstvu?

Polaznici ove obuke će steći osnovna znanja i vještine iz najvažnijih segmenata knjigovodstva, nakon čega stiću i određen nivo samostalnosti u radu. Pored osnovnih elemenata knjigovodstva, koje se u okviru ove edukacije pojašnavaju pojedinačno po svim pozicijama Bilansa stanja i Bilansa uspjeha, polaznici se upoznaju i sa osnovnim karakteristikama poreznog sistema BiH, PDV-a, poreza na dohodak, doprinosu, poreza na dobit, ...

Za one koji žele više od računovodstva.

Obuka Napredno računovodstvo je logičan nastavak na abc KNJIGOVODSTVO, pri čemu se polaznicima pružaju naprednija znanja i vještine. Cilj je osposobiti polaznika da koristi računovodstvene metode i tehnike u svrhu projiciranja poslovnog rezultata i visine poreza na dobit. Polaznik, nakon završenog Modula Napredno računovodstvo, može biti spreman da sastavlja finansijske izvještaje. U okviru ove obuke se poseban fokus stavlja na zaključna knjiženja, finansijske izvještaje i izradu poreznog bilansa.

Naučite se snalaziti u finansijama!

Cilj je omogućiti polaznicima da se kroz vježbe i praktične primjere pripreme za ispit iz predmeta Finansijski menadžment i za sticanje zvanja Certificiranog računovođe. Mi nismo ovlaštena kuća za edukaciju za sticanje zvanja Certificiranog računovođu, pa je ova obuka vid pomoći i instruktivne nastave. Oblasti koje se obrađuju su: osnovne karakteristike i okruženje finansijskog menadžmenta, procjena vrijednosti vrijednosnih papira, upravljanje obrtnim sredstvima, određivanje strukture izvora finansiranja i procjena kapitalnih ulaganja.

Postanite dobar administrativni radnik.

Ovom obukom se polaznici uče da savladaju osnovne administrativne i finansijske poslove koji se uobičajeno traže na ovom radnom mjestu u pravnom i fizičkom licu

(društvo, neprofitna organizacija, obrt), i da nakon stekrenih znanja i vještina mogu brže i efikasnije obavljati poslove. Fokus je na dokumentaciji, poslovnoj korespondenciji, poreznim propisima, blagajničkom poslovanju i korištenju društvenih mreža u poslovanju.

Jednostavnost poslovanja obrta!

Vođenje poslovnih knjiga za samostalne poduzetnike se razlikuje u odnosu na pravna lica. U okviru ove obuke polaznicima se omogućava da steknu osnovna znanja i vještine u segmentu vođenja poslovnih knjiga samostalnih poduzetnika, obrtnika, trgovaca, ugostitelja, zanatlija, paušalaca, ... Pored poslovnih knjiga, obrađen je i dio koji se odnosi na oporezivanje poslovanja samostalnih poduzetnika. Nakon ove obuke polaznik može samostalno voditi poslovne knjige.

Student ste? Olakšajte sebi polaganje ispita.

Cilj je pružiti osnovna znanja iz predmeta Mikroekonomija, te pomoći studentima u savladavanju nastavnog gradiva iz ovog predmeta.

Želite naučiti kako saciniti finansijske izvještaje?

Cilj ove edukacije je omogućiti polaznicima da se kroz vježbe i praktične primjere pripreme za ispit iz predmeta Finansijsko izvještavanja i za sticanje

zvanja Certificiranog računovođe. Mi nismo ovlaštena kuća za edukaciju za sticanje zvanja za Certificiranog računovođu, pa je ova obuka vid pomoći i instruktivne nastave. Segmenti koji se obrađuju su: računovodstveni principi, regulatorni okvir finansijskog izvještavanja, izrada i prezentiranje finansijskih izvještaja, izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja i analiza finansijskih izvještaja.

Investicija u znanje donosi najbolje kamate
Benjamin Franklin